

Dokumentegenskaber:	Recidiverende respiratorisk papillomatosis
Gældende for	Otorhinolaryngologi, hoved- og halskirurgi & audiologi
Udarbejdet af	Dansk Laryngologisk Selskab
Opdateringsdato	Marts 2014
Faglig ansvarlig	Dansk Selskab for Otolaryngologi, Hoved og Halskirurgi
Nøgleord	Recidiverende respiratorisk papillomatosis

1. Titel

Recidiverende respiratorisk papillomatosis.

2. Baggrund

Laryngeal papillomatosis er en benign, kronisk sygdom, der er karakteriseret ved tilbagevendende papillomer. Prædilektionsstedet er glottis, men spredning til larynx, trachea og lunger forekommer. Larynxpapillomer opdeles i juvenile og adulte "onset", afhængig af tidspunktet for debut (før eller efter 12-15-årsalderen).

a. Ætiologi

Sygdommen forårsages af humant papillomvirus (HPV). HPV 6 og 11 isoleres hyppigst fra laryngeale papillomer og er associerede til lav risiko for malignitet. Den enkelte patient kan være inficeret med flere HPV- typer som kan have høj risiko for malign degeneration.

b. Forekomst

Der ses ca. 5 nye tilfælde af juvenile og 5-10 adulte papillomer årligt i Danmark.

c. Visitation

Patienter ses i Otologisk speciallæge praksis, Otologisk afdeling og Foniatrisk ambulatorium. Pt. med recidiverende papillomatosis henvises til universitetscenter.

3. Fremgangsmåde

a. Anamnese:

Hos voksne er det dominerende symptom tiltagende hæshed samt i mindre grad fremmedlegemefornemmelse og irritationshoste. Hos børn ses foruden hæshed udvikling af første inspiratorisk og herefter ekspiratorisk stridor på grund af de små pladsforhold i larynx.

b. Differentialdiagnoser:

Hos voksne: andre benigne eller maligne laryngologiske lidelser. Hos børn: desuden medfødte lidelser som parese, webdannelse, laryngomalacia og subglottisk stenose.

c. Objektiv undersøgelse:

Stemmen kan være påvirket, evt. pneumofonisk. Ved fiberlaryngoskopi eller videostroboskopi findes vortedannelse på plica vocalis/larynx. Diagnosen opnås ved histologisk undersøgelse og genotypebestemmelse af væv udtaget ved direkte laryngoskopi.

d. Supplerende undersøgelser:

Genotypebestemmelse af biopsimateriale. Typebestemmelse forud for eventuelt vaccination. Eventuel stemmeanalyse da behov for gentagne operative behandlinger kan påvirke stemmens kvalitet.

e. Behandling:

Diagnosen stilles endeligt ved histologisk undersøgelse efter direkte laryngoskopi; alt synligt papillomvæv fjernes ved anvendelse af fonomikrokirurgisk teknik. Man kan med fordel anvende CO₂-laser, microdebrider eller coblation. Opfølgning med videostroboskopi. Til forebyggelse af HPV-associeret cervix cancer og kondylomer anvendes tetravalent HPV vaccine mod HPV type 6, 11, 16 og 18. Denne vaccine indgår i børnevaccinationsprogrammet i DK for 12 årige piger og vil måske på længere sigt også forebygge laryngeale papillomer. I udvalgte tilfælde kan vaccination af voksne med RRP komme på tale, men effekten på recidiv hyppighed er usikkert.

f. Komplikationer:

Behov for gentagne operative behandlinger kan forringe stemmens kvalitet.

g. Opfølgning:

Patienterne tilbydes kontrol, helst med videostroboskopi, hver 3.-6. måned. Logopædisk behandling kan være indiceret hos patienter, som har udviklet uhensigtsmæssig kompensatorisk stemmeteknik.

4. Referencer

Lærebog i Øre-Næse-Hals sygdomme og Hoved-Hals-Kirurgi, Therese Ovesen og Christian von Buchwald, Munksgaard Danmark, København 2011

High risk human papillomavirus types and squamous cell carcinoma in patients with respiratory papillomas, Moore CE, Wiatrak BJ, McClatchey KD et al., Otolaryngol Head Neck Surg 1999; 120:698-705

Malign degeneration i laryngeal papillomatose, Grøn ALK, Schultz JH, Abildgaard J, Ugeskrift for Læger 2011;173(7): 506-507

Scott-Brown's Otolaryngology, Sixth edition 1997, Butterworth-Heinemann, Linacre House, Jordan Hill, Oxford OX 2 8 DP

Surgical treatment and adjuvant therapies of recurrent respiratory papillomatosis, Melissa Ameloti Gomes Avelino¹, Tallyta Campos Domingues Teixeira Zaiden², Raquel Oliveira Gomes², Braz. j. otorhinolaryngol. vol.79 no.5 São Paulo Sept./Oct. 2013